

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-02/22-01/70

URBROJ: 613-01-07-2-23-17

Zagreb, 12. siječnja 2023.

**Izvješće
o obavljenoj provjeri provedbe naloga i
preporuka danih u reviziji učinkovitosti
upravljanja i raspolaganja nogometnim
stadionima i igralištima u vlasništvu**

Grada Zagreba

SADRŽAJ

stranica

I.	UVOD	1
II.	CILJ, PREDMET I METODE PROVJERE PROVEDBE DANIH NALOGA I PREPORUKA	1
III.	PROVEDBA DANIH NALOGA I PREPORUKA I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI Grad Zagreb	2 3
IV.	ZAKLJUČAK	8
V.	OČITOVARJE GRADA ZAGREBA	9

I. UVOD

Na temelju odredbe članka 23., stavka 2. Zakona o Državnom uredzu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je provjera provedbe naloga i preporuka danih u reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba (dalje u tekstu: Grad) u 2017. i 2018.

Provjera je obavljena prema Okviru profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksu profesionalne etike državnih revizora.

Postupci provjere provedbe naloga i preporuka provedeni su od 8. rujna 2022. do 12. siječnja 2023.

II. CILJ, PREDMET I METODE PROVJERE PROVEDBE DANIH NALOGA I PREPORUKA

Državni ured za reviziju (dalje u tekstu: Ured) obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018., o čemu je sastavljeno izvješće KLASA: 041-01/18-10/88, URBROJ: 613-02-11-19-11, od 22. srpnja 2019. Predmet revizije bilo je upravljanje i raspolađanje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018., odnosno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolađanja, upravljanje i raspolađanje te nadzor nad upravljanjem i raspolađanjem nogometnim stadionima i igralištima. U navedenoj reviziji ocijenjeno je da je upravljanje i raspolađanje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. djelomično učinkovito. Za utvrđene propuste dan je jedan nalog i deset preporuka.

Zakonski predstavnici Grada dostavili su Uredu Plan provedbe naloga i preporuka s podacima o planiranim aktivnostima i rokovima za provedbu naloga i preporuka.

Prema odredbi članka 22., stavka 5. Zakona o Državnom uredzu za reviziju, lokalne jedinice obvezne su provesti naloge i/ili preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka.

Provjera provedbe naloga i preporuka danih u reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. planirana je Programom i planom rada Ureda za 2022.

Cilj provjere provedbe naloga i preporuka je provjeriti jesu li nalozi i preporuke dani u reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolađanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. provedeni u rokovima i na način naveden u Planu provedbe naloga i preporuka te je li Grad o provedbi naloga i preporuka izvještavao Ured u roku od 30 dana od planiranog vremena provedbe.

Predmet provjere su aktivnosti koje je Grad trebao provesti u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

Za potrebe prikupljanja podataka o provedbi naloga i preporuka, Gradu je upućen upit o aktivnostima koje je poduzeo za provedbu naloga i preporuka te je zatražena dokumentacija na temelju koje je izvještavao Ured o provedbi danih naloga i preporuka.

Također, korištene su objave na mrežnim stranicama te su obavljeni razgovori sa zaposlenicima Grada. Provjera provedbe danih naloga i preporuka obavljena je provjerom dokumentacije.

III. PROVEDBA DANIH NALOGA I PREPORUKA I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI

Revizijskim postupcima provjeroeno je je li Grad postupio prema nalozima i preporukama danim u reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. u skladu s planom provedbe naloga i preporuka. Također, provjerena je točnost podataka koji se odnose na izvještavanje o provedbi naloga i preporuka.

Grad Zagreb

Zakonski predstavnik Grada Zagreba od 12. lipnja 2017. do 28. veljače 2021. bio je gradonačelnik Milan Bandić, dipl. pol., od 28. veljače 2021. do 3. lipnja 2021. bila je zamjenica gradonačelnika koja obnaša dužnost gradonačelnika Grada Zagreba dr. sc. Jelena Pavičić Vukičević, a od 4. lipnja 2021. do vremena provjere naloga i preporuka (siječanj 2023.) gradonačelnik je Tomislav Tomašević, mag. pol.

– Provedba danih naloga i preporuka

U tablici u nastavku dani su nalozi i preporuke iz revizije učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. te status utvrđen njihovom provjerom.

Tablica broj 1

Provedba naloga i preporuka

Redni broj	Naziv područja	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	Preporučeno je, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.	31. prosinca 2019.	djelomično provedeno
2		Naloženo je voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stacione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. prosinca 2019.	djelomično provedeno
3		Preporučeno je utvrditi dokumentaciju, u vezi s izgradnjom ili dodatnim ulaganjem u nogometne stacione i igrališta u vlasništvu Grada, koju su nadležni gradski uredi obvezni prikupljati kako bi se obavio cijeloviti popis te koja bi bila osnova za evidentiranje nogometnih staciona i igrališta u poslovnim knjigama Grada.	31. prosinca 2019.	djelomično provedeno
4		Preporučeno je registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te uskladjavati podatke o nogometnim stacionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga, kako bi se osigurali podaci o svim nogometnim stacionima i igralištima kojima Grad upravlja i raspolaže.	31. prosinca 2020.	djelomično provedeno
5		Preporučeno je poduzeti aktivnosti da se utvrdi stvarno stanje, odnosno ažuriraju podaci o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stacioni i igrališta, u aplikaciji registra imovine.	31. prosinca 2020.	djelomično provedeno
6	Normativno uređenje upravljanja i raspolažanja nogometnim stacionima i igralištima	Preporučeno je nakon utvrđenog stvarnog stanja, odnosno ažuriranja podataka o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stacioni i igrališta u aplikaciji registra imovine, poduzeti radnje da se pri produženju ugovora o zakupu sportske građevine navedeni ugovori usklade sa stvarnim stanjem na terenu.	31. prosinca 2021.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
			1	2
7.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	Preporučeno je analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti te načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu Grada.	31. prosinca 2021.	provedeno
8.		Preporučeno je u svrhu bolje kontrole namjenskog utroška sredstava, odnosno namjenskog korištenja sportske građevine, izraditi obrazac u koji će udruge (nogometni klubovi) jednoobrazno specificirati rashode koji se odnose na tekuće i investicijsko održavanje nogometnog stadiona ili igrališta, prema zaključenom ugovoru o zakupu sportske građevine, a koji će biti u prilogu izvješća o poslovanju sportske građevine. U arhivi predmeta čuvati dokumentaciju u vezi sa zaključenim ugovorima o zakupu sportske građevine.	31. prosinca 2019.	provedeno
9.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	Preporučeno je odrediti način na koji su udruge (nogometni klubovi) obvezne sastavljati izvješća o poslovanju sportske građevine te što bi navedena izvješća trebala sadržavati, kako bi se mogla koristiti pri analizi i vrednovanju učinaka upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta te uvođenju kriterija i pokazatelja učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada.	31. prosinca 2021.	provedeno
10.		Preporučeno je zatražiti udruge dostavljanje konačnih obračuna 30 dana prije isteka ugovora o zakupu, u skladu s Odlukom i zaključenim ugovorima.	31. prosinca 2021.	provedeno
11.		Preporučeno je, s obzirom na revizijom utvrđene nepravilnosti i propuste u upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima te potrebe poduzimanja mjera za poboljšanje funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola, planirati obavljanje unutarnje revizije kojom bi bile obuhvaćene aktivnosti i procesi u području upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.	31. prosinca 2021.	provedeno

Obrazloženje naloga i preporuka koji nisu provedeni u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka daje se u nastavku.

1. Djelomično provedeni nalog i preporuke

Djelomično provedeni nalog i preporuke odnose se na područje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima te područje normativnog uređenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

- 1.1. Preporučeno je u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igrališta, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Rok za provedbu preporuke bio je 31. prosinca 2019.

Grad je u studenome 2019. uputio prijedloge Ministarstvu državne imovine radi izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva za 16 nogometnih stadiona i igrališta, od čega je upisao tri nogometna igrališta, ali po drugoj osnovi, odnosno u postupku obnove zemljишne knjige, dok za ostalih 13 nije riješen upis. Grad navodi da je nakon podnesenih zahtjeva nadležnom Ministarstvu u skladu s odredbama članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18), s obzirom na to da nadležno Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti, u rujnu 2021. održao sastanak s predstavnicima Ministarstva na kojem se Ministarstvo izjasnilo da ne izdaje isprave podobne za upis prava vlasništva za nekretnine koje su u zemljишnim knjigama upisane kao društveno vlasništvo i općenarodna imovina, nekretnine za koje je u zemljишnim knjigama pokrenut zemljisknoknjizični ispravni postupak, nekretnine za koje je u tijeku postupak za naknadu oduzete imovine, nekretnine za koje je u tijeku parnični postupak te nekretnine za koje nije uskladeno zemljisknoknjizično stanje s katastrom.

- 1.2. Naloženo je voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rok za provedbu preporuke bio je 31. prosinca 2019.

Prema obrazloženju Grada, od 2019. kontinuirano se evidentiraju nogometni stadioni i igrališta u analitičke evidencije. U proteklom razdoblju Grad je evidentirao dodatnih 20 sportskih građevina te, od ukupno navedena 52 stadiona i nogometna igrališta, šest građevina nije evidentirano u pomoćnim knjigama, a za koje je utvrđeno da su u vlasništvu trećih osoba i da za njih nisu ispunjeni preduvjeti za evidentiranje u pomoćnoj knjizi analitike kao vlasništvo Grada. Za 16 od ukupno 20 dodatno evidentiranih sportskih građevina, a za koje nije bilo moguće odrediti vrijednost umnoškom površine i cijene po m², na sjednici Internog procjeniteljskog povjerenstva Grada, održanoj u listopadu 2022., zaključeno je da će se građevine evidentirati primjenjujući Uputu o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, koju je u siječnja 2018. izdalo Ministarstvo financija, te su one evidentirane u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine na odgovarajućem računu.

- 1.3. Preporučeno je utvrditi dokumentaciju, u vezi s izgradnjom ili dodatnim ulaganjem u nogometne stadione i igrališta u vlasništvu Grada, koju su nadležni gradski uredi obvezni prikupljati kako bi se obavio cjeloviti popis te koja bi bila osnova za evidentiranje nogometnih stadiona i igrališta u poslovnim knjigama Grada.

Rok za provedbu preporuke bio je 31. prosinca 2019.

Prema obrazloženju Grada, od 2019. kontinuirano se pri ulaganju u nogometne stadione i igrališta po ispostavljanju računa za izvedene radeve u glavnoj knjizi evidentira priprema na odgovarajućem računu. Po završetku radeva i dostavom okončane situacije za izvršene radeve te primopredajnog zapisnika, uz odgovarajući nalog za prijenos iz pripreme u upotrebu, ulaganja se u glavnoj knjizi te analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine evidentiraju na odgovarajućem računu uporabe.

- 1.4. Preporučeno je registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga, kako bi se osigurali podaci o svim nogometnim stadionima i igralištima kojima Grad upravlja i raspolaže.

Rok za provedbu preporuke bio je 31. prosinca 2020.

Prema obrazloženju Grada, tijekom 2020. uspostavljena je aplikacija za analitičku evidenciju dugotrajne imovine u koju su upisane nekretnine za koje su postojali podaci potrebni za evidentiranje. Postojeći nogometni stadioni i igrališta evidentirani su kao i dodatna ulaganja. Navedena aplikacija za analitičku evidenciju dugotrajne imovine povezana je s aplikacijom Upravljanje imovinom, zajedničkim poslovnim procesima Grada.

- 1.5. Preporučeno je poduzeti aktivnosti da se utvrdi stvarno stanje, odnosno ažuriraju podaci o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta, u aplikaciji registra imovine.

Rok za provedbu preporuke bio je 31. prosinca 2020.

Grad kontinuirano provodi rješavanje imovinskopravnih odnosa i usklađenja zemljišnoknjižnih čestica i katastarskog stanja. Od 52 nogometna stadiona i igrališta, kao vlasništvo Grada upisano je 26 nogometnih stadiona i igrališta, od kojih je za jedanaest usklađeno zemljišnoknjižno stanje s katastrom, dok za 15 nije usklađeno. Za preostalih 26 nogometnih stadiona i igrališta pokrenute su radnje radi rješavanja imovinskopravnog statusa vlasništva Grada. S obzirom na to da je za sve neupisane (kao vlasništvo Grada) stadione i igrališta potrebno usklađenje zemljišnih knjiga i katastra, Grad odnosno vanjski suradnici Grada (odvjetnici koji zastupaju Grad u zemljišnoknjižnim predmetima) ne mogu postupati po predmetima upisa prava vlasništva do okončanja postupka javne nabave. Grad je u ožujku 2022. pokrenuo postupak javne nabave za izbor ovlaštene geodetske tvrtke za izradu elaborata koji bi trebao biti završen koncem 2022. Grad navodi da se redovito i kontinuirano provode analize usklađenosti adresnih podataka te se nadležnom uredu šalju podaci koje je potrebno uskladiti i ispraviti. Također, kontinuirano se raspravlja o obuhvatu i sadržaju sportskih građevina, položaju katastarskih čestica, vlasništvu, usklađenosti podataka i slično. Nije moguće evidentirati nogometne stadione i igrališta, odnosno imovinu na ispravan način dok se ne urede i usklade svi podaci u javnim očeviđnicima u evidenciji. Služba evidencije gradske imovine kontinuirano komunicira s nadležnim gradskim upravnim tijelom koje upravlja sportskim objektima u vezi s cijelokupnom imovinom koja nije usklađena i kao takva provedena u javnim očeviđnicima.

- 1.6. Preporučeno je nakon utvrđenog stvarnog stanja, odnosno ažuriranja podataka o katastarskim česticama na kojima se nalaze nogometni stadioni i igrališta u aplikaciji registra imovine, poduzeti radnje da se pri produženju ugovora o zakupu sportske građevine navedeni ugovori usklade sa stvarnim stanjem na terenu.

Rok za provedbu preporuke bio je 31. prosinca 2021.

Prema obrazloženju Grada, po isteku roka trajanja ugovornog odnosa zakupa, sukladno odredbama važećeg podzakonskog propisa, odnosno gradske Odluke kojom je uređeno korištenje i upravljanje sportskim građevinama, pri zaključenju aneksa kojim su ugovorni odnosi zakupa produljeni na daljnji rok u trajanju od pet godina, površine i opisi sportskih građevina usklađeni su s rješenjima o izvedenom stanju kao službenim dokumentom u postupku legalizacije.

Grad navodi da se podaci o površinama sportskih građevina navedeni u registru nekretnina, odnosno Evidenciji gradske imovine razlikuju od stvarnog stanja, odnosno podataka koji se o površinama i opisu navode u ugovorima o zakupu. Naime, s obzirom na to da nisu izvršene službene izmjere sportskih građevina i izrađeni elaborati temeljem izmjera kojima bi se uskladilo stvarno stanje s podacima koji se navode u ugovorima o zakupu, odnosno formirale jedinstvene katastarske čestice za pojedine sportske objekte, to predstavlja zapreku u usklađenju površina iz ugovora o zakupu, odnosno pratećih aneksa i Evidencije gradske imovine. Također, neusklađenost stvarnog stanja, odnosno podataka o površinama i opisu iz ugovora o zakupu proizlazi iz toga da su sportsko-rekreativski centri kategorizirani kao zasebne sportske građevine, ali zbog polivalentnog sadržaja na njima dane su u zakup različitim zakupcima ovisno o sadržaju.

Grad Zagreb je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporukama Državnog ureda za reviziju koji nisu u cijelosti provedeni.

– **Izvještavanje o provedbi naloga i preporuka**

Prema odredbi članka 23., stavka 1. Zakona o Državnom uredu za reviziju, subjekt revizije odnosno subjekt na koji se odnosi dani nalog i/ili preporuka obvezan je u pisanim oblicima izvijestiti Ured o provedbi pojedinog naloga ili preporuke u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe.

Grad je izvijestio Ured o provedbi četiri preporuke u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe te o provedbi jedne preporuke nakon roka od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe. Također, Grad je izvijestio o aktivnostima provedenim u vezi s jednom preporukom u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe te o aktivnostima provedenim u vezi s jednim nalogom i četiri preporuke nakon roka od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe.

Provjerom podataka dostavljenih u izvještaju o provedbi naloga i preporuka utvrđeno je da je Grad Zagreb točno izvještavao o provedbi preporuka i aktivnostima provedenim u vezi s danim nalogom i preporukama koji su djelomično provedeni.

IV. ZAKLJUČAK

Provjerom provedbe naloga i preporuka danih u reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. utvrđeno je da je od jedanaest naloga i preporuka:

- provedeno pet preporuka ili 45,5 %
- djelomično je provedeno šest naloga i preporuka ili 54,5 %.

U tablici u nastavku navodi se broj danih naloga i preporuka te status naloga i preporuka utvrđen provjerom provedbe naloga i preporuka na području Grada Zagreba.

Tablica broj 2

Broj danih naloga i preporuka te status naloga i preporuka utvrđen provjerom provedbe naloga i preporuka na području Grada Zagreba

Redni broj	Naziv lokalne jedinice	Broj danih naloga i preporuka	Status naloga i preporuka					
			Provjedeno	Provjedeno nakon roka	Djelomično provedeno	U postupku provedbe*	Nije provedeno	Nije primjenjivo
1.	Grad Zagreb	11	5	0	6	0	0	0

* Rok za provedbu nije prošao.

Grad Zagreb je provedbom naloga i preporuka postigao sljedeće pozitivne učinke:

- evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vode se u skladu s propisima
- normativno je uređeno upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima
- nogometnim stadionima i igralištima upravlja se i raspolaže pažnjom dobrog gospodara
- ostvareni su ciljevi sustava unutarnjih kontrola.

Djelomično provedeni nalog i preporuke odnose se na evidencije o nogometnim stadionima i igralištima te područje normativnog uređenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Grad Zagreb je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporukama Državnog ureda za reviziju koji nisu u cijelosti provedeni.

V. OČITOVARJE GRADA ZAGREBA

Grad Zagreb očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj provjeri provedbe naloga i preporuka danih u reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolažanja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada Zagreba u 2017. i 2018. U Očitovanju navodi da nema primjedbi na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.